

ජේර්ජස් බැන්ක් මූහුදු ප්‍රදේශය,
1896

දිත සංතුවේ මැද හාගයේ එක්තරා දිනතෙක මැසවුසට්ස් වෙරළට ඔබෙන් යාත්‍රා කරමින් තිබූ මැකරල් මසුන් දඩියමේ යෙදුනු කුඩා ස්තුකර් යාත්‍රාවක් විසින් සායර මත්තෙක හි පාවතීම් නිඛියදී පණ්වුවියක් බහාලු බෝතලයක් සොයාගෙන තිබුණි. ඒ මොහානේ ස්තුනර් යාත්‍රාව ලෙඛ වචාත්ම හයානක මත්ස්‍ය දඩිම්මක් ලෙස කුපුකට ජේර්ජස් බැන්ක් මූහුදු ප්‍රදේශය හි යාත්‍රා කරමින් තිබූ අතර බෝතලයක බහාලන ලද පණ්වුවියක් වනාහි නිසැකයෙන් ම අතිය හයාකාර සංඡුවක් වූයේ ය. නැවියෙකු විසින් අල්ලාගන්නා ලද්ව පටලව තිබූ මූහුදු පැලැටිවලින් තිදහස් කරගත් බෝතලය යාත්‍රාවේ ක්මිටිතතා අතට පත් කෙරිණි. වසා තිබූ ඇඟය කරකා බෝතලය ව්‍යාත කළ කළේපිතතා, එ තුළ වූ ලියවිල්ල ඉවතට ගතිමින් රස්ව පුන් කිය පිරිස දෙසට හැරුණේ ය.

“ජේර්ජස් බැන්ක් ප්‍රදේශය ව ඔබෙන් මූහුදේදී... කෙබලය කැඩී ගොස්, සුක්කානම ද අහිම්ව ඇතු. නැව් බඳ සිදුරු වී ජලය කාන්දුවෙයි. මේ වනවිටන් මූහුදු රළට ගසාගෙන ගොස් දෙදෙනෙක් අනුරුද්ධන් වී තිබේ. කෙබලය ද සුක්කානම ද අහිම් ව සියලු බලාපොරොත්තු සුන්ව සිටිමු. කිසිවෙකු හට මේ පණ්වුවිය හමුවේ නම් දැනගැනීම එක්ස මෙසේ ලියාතැම්. දෙවියන් වහන්සේගේ දායාව අප වෙත ලැබේවා!”

එය, පසුගිය වසරට කළුන් වසරට ග්ලෝවිසස්ටර වෙතින් දියත් කළ ගැලුකන් නම් යාත්‍රාවක් විසින් තබන ලද පණ්වුවියක් විය. එදා පටන් මේ මොහාත වනතුරු ම ඇය පිළිබඳ වෙනත් කිසිදු තොරතුරක් අසන්නට ලැබේ නොතිබේ. ජේර්ජස් බැන්ක් ආසන්න ප්‍රදේශයේ දී කෙබලය කැඩී වෙන්වන යාත්‍රාවක් රළ පහරට හසු වීමෙන් අන්ත අසරණව කුම කුමයෙන් කොහො හෝ නොගැඹුරු මූහුදු ප්‍රදේශයකට තිදැල්ලේ පාවිගොස් කාඩර රලගෙඩ්වල අකාරුණික හා අවිවිෂ්න්න ප්‍රහාරයන් හමුවේ කුඩා කැබලිවලට බිඳියාමෙන් අවසානයේ

දි සිය ඉරණම විසදා ගන්නිය. ඒ හයංකාර ව්‍යසනය මැද ඇශේය මත කොහො හෝ තැනක මුක්ක ගසාගත් ගැල්කන් හි නාවිකයෙකු විසින් නිවෙමින් දැල්වෙමින් ගැහෙමින් පණ අදීමින් තිබූ ක්‍රියාව ලන්තැරුමක එහියෙන් ඉමහත් කළබලයෙන් යුතුව මේ සටහන තබන්නට ඇත. ඒ වූ කළී අවසානය යි. යාත්‍රාවේ ඩුන් සියලුදෙනා ඒ බව දැන ඉන්නට ඇත. තිලෙමින් තිබෙන යාත්‍රාවක සිරිනා මිනිසුන් ක්‍රියාකරන්නේ කෙසේ විය හැකි ද? ඔවුන් එකිනෙකා අල්ලා වැළද ගන්නේ ද? විස්කි වචියක් අතිනත යටතින් සවිදිය පුරන්නේ ද? මුහු හඩත් ද?

මිනිසුන් විසිදෙනෙකු මෙලොව ගතකළ අවසාන නිමේෂයන් කිහිපය පිළිබඳ තතු, ඉවත දැමු කඩදාසි කැබැල්ලක මෙසේ ලියා තබන බව ඒ මිනිසා සටහන්කර තිබුණි අනතුරුව ඔහු සිය ලිපිය බොත්තලයක් තුළ බහා ඇබගසා මුහුදට විසිකරන්නට ඇත. දිවි බෙරාගන්නට සිසිදු අවස්ථාවක් තමන්ට නොලැබෙන බැවි ඔහු සිතන්නට ඇත. එක්විති නැවතත් පහළ තටුව කරා යන හෙතෙම ගැඹුරු ඩුස්මකින් සිය පෙනහඳු පුරවාගෙන, මුහුද හා ගැටීමේ ප්‍රථම කම්පනය දරාගනු පිණිස සනුසුන්වන්නට උත්සාහ කරන්නට ඇත.

*මෙහි කෙක්බලය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මුසුන් ඇල්ලීම සඳහා භාවිත කරන බැවි කොකු ඇම්ජු කුඩා යොන් සවිකර කෙරෙන ප්‍රධාන යොන යි.

ග්ලෝබිසේස්ටර්, මාස්.

1991

මෙය මිලට ගන්නේ මූසුන් නොමැවී,
ඒ මිනිසුන්ගේ ජීවිතයයි...

- "The Antiquary" පළමුවැනි පරිච්ඡේදය, සර වෝල්ටර ස්කොට්

ගරත් සහත්වේ පොද වැස්ස ගහකාල අතරින් රුරා ඇදහැමෙයි. මූහුදේ ලුණු රසය හා මිගු පූ අවට වාතය කට කාරවන තරම් කටුකය. මත්ස්‍ය ලේ පැල්ලමින් විවිත වූ කම්සවලින් සැරසීගත් මිනිසුන් සිය බෝට්ටු තට්ටු මත සිට එකිනෙකා අමතා මොරදෙන හඩා, අසළ වූ රෝජරස් විදියයේ ගමන්කළ ව්‍යක්රිතවල ගෞරහැඩි නාදය හා මූසුව ඇසේයි බෝට්ටුවලට යටින් වූ මහ සපුරු ලොකු කුඩා දියරලි නගමින් විටෙක ජුරියේ කාලවරණ ආධාරක කණුවල මූදුන දක්වා උස්ව ද තවත් විටෙක එහි පාදමට ඇලි ඩුන් බේල්ලන් සහ කාවාටියන දක්වා පහත්ව ද නැගෙමින් බසිමින් අනුවර්තිය වලනයක යෙදෙයි. දිය මත තැන තැන පාවෙමින් ඒ හා සමානව ඉහළ පහළ යන බර කැන් සහ පැරණි ස්ටයිරගෝම් කැබලි ය. ජලතලය මතුපිට තැන් තැන් හි එක්රස් ව තිබූ ඩිසල් ඉන්ධන පැල්ලම් දේශීණු පැහැ දැවැන්ත ජල්ලි මත්ස්‍යයින් මෙන් දියරලි මත තරංගාකාරව රගදෙනු පෙනෙයි. රල්ලන් සමග ඒ මේ අත පැද්දෙන බෝට්ටුවල කිරී කිරී හඩා නගන කඩ මත්තෙහි වසා අවලාද නගමින් ඩුන් මූහුද ලිහිණියෝ තව තවත් උස් හඩින් කැ මොරදෙමින් වඩා ආරක්ෂාකාරී ඉරියව්වලට සිරුමාරු වෙති. රෝජරස් විදියෙන් අනෙක් පැත්තෙහි වූ කොස්ස් හෙස්ට් හෙවත් 'කපුවු කුඩාව' අවන්හලේ පිටුපස දොරෙන් අනුළ වී සිමෙන්ති පඩිපෙළ දිගේ ඉහළට නැග, බුමුතුරුණු ඇතිරැ පවු ආලින්දය මස්සේ ඉදිරියට යන කළ එහි වම්පසට වන්නට පිහිටා ඇති අංක විසිහත දරණ කාමරයෙ හි වූ යුගල යහනක් මත පොරේනාවක දැවැටී සිටි බොත් ජැවීගෝර්ඩ් නින්දක ගැලී ඩුන්නේ ය.

මහුගේ එක් ඇසක් ඉදිමි නිල්පැහැ වී තිබුණි. බෝර කැන් සහ ආහාර ඔතා තිබූ කොළ විසිරුණු කාමර බිමෙහි එක් තැනෙක වූ අඩක් අව්‍යුත්සා ඇද දමා තිබූ විටත ගමන් මල්ලක, කමිස කිහිපයක් සහ නිල්පැහැ ජීන්ස් කළිසම් කිහිපයක් පෙනෙයි. මහු අසලම, යහනේ අනෙක්පස, මහුගේ පෙම්වතිය වූ ක්‍රිස්ටිනා කොටඳ නිදා සිටියා ය. මළකඩ පැහැයට ඩුරු තඩ වර්ණ කෙස් කළඹිකට උරුමකම හි ක්‍රිස්ටිනා ගක්තිමත්, නොපළල් මුහුණකින් යුතු වූ වයස හතළිස් ගණන්වල මුල්භාගයේ ඩුන් ලැගන්නා පුළු පෙනුමකින් යුතු ගැහැනියක වූවා ය. කාමරය තුළ රුපවාහිනී යන්තුයක්, ලාව්චු සහිත තුස් කණ්නාවි මේසයක් සහ උසස් පාසැල් ආපනාගාලාවන් හි දක්නට ලැබෙන ආකාරයේ පුවුවක් වූ අතර එහි ප්ලාස්ටික් කුළුන් කවරය පුරා දුම්වැටි තිසා ඇතිවුණු සිලිස්සුම් සලකුණු සටහන් ව තිබුණි. ජනෝලයට එපිටින් ද්රේගණය වූයේ මත්ස්‍ය සැකසුම් කරමාන්තගාලා දක්වා ද්‍රවන, ව්‍යක් රථ වලින් පිරි ගත් රොජරස් වීදියයි.

වර්ෂාව නොනැවත් ඇද භැමෙයි. වීදියට එපිටින්, මාල බොට්ටු ඉන්ධන ලබාගැනීම සඳහා භාවිතා කරන රෝස් මැරින් ජැටිය ද, රට ඔබැබෙන් වූ පටු ජල තීරයක අනෙක් පැත්තෙ හි මුහුදු ගොස් ආපිට එන බොට්ටු සිය මත්ස්‍ය අස්වැන්න ගොඩඟැම සඳහා යොදාගතන්නා ආණ්ඩුවේ ජැටිය ද පෙනෙයි. ක්‍රු මත ගොඩැගැණු අතිවිශාල වාහන නැවතුම් රොපක් වන ආණ්ඩුවේ ජැටියට ඔබැබෙන් වූ කළින් ආකාරයේ ම තවත් පටු ජලතීරයකට එපිටින් තවත් බොට්ටු නැවතුම්පොලක් ද මවිවරුන් විසින් නිතර දෙවේලේ සිය කුඩා දැවන් ක්‍රිඩා කිරීම සඳහා කැවුව ආ කුඩා උද්‍යානයක් ද විය. උද්‍යානයට ඉහළින් බැඳු කළ භාස්කෙල් විදියේ කෙළවර පිහිටා තිබූ, සුපුසිද්ධ බොස්ටන් ගහු නිර්මාණකරුවෙකු වූ වාර්ල්ස් බල්ලින්ව් විසින් ගොඩනගන ලද කදිම ගබාල් ගොඩනැගිල්ලක් දැකගත හැක. එය කළින් බොස්ටනයේ වොෂින්ටන් සහ සමර වීදී මසන්ධියෙය හි පිහිටා තිබූ අතර පසුව වසර 1850දී මුළුමනින්ම ඔසවා බත්තලයක පටවා ගෙනවත් ග්ලෝවිසේස්ටර හි ස්පාපනය කරන ලද්දකි. ඒ වූ කදී බොන්ගේ මව එතෙල්, සිය පුතුන් සිවිදෙනා සහ දියණියන් දෙදෙනා උස්මහත් කළ ස්පාපනය විය. පසුගිය වසර දහ හතරක් තිස්සේ ඇය 'කපුව කුවුව' හෙවත් කොස් නොස්ටි තබැරුමෙහි දිවා කළ සේවයේ නිරතව සිටින්නි ය. එතෙල්ගේ මුතකා ද දිවරයෙකු වූයේ ය. ඇගේ දියණියන් දෙදෙනා ද දිවරයන් සමගින් පෙමින් බැඳුණු අතර පුතුන් සිවිදෙනා ද විටෙන් විට මසුන් ඇල්ලීමෙහි නිරත වූ හ.

නැගෙනහිර දිගාවට මුහුණලා තිබූ කපුව කුවුවෙහි

ඡනේල, පාන්දර ජාමයේ දී හාණේඩ ප්‍රවාහන අධිකිතකරණ චුක්රට විසින් අරක් ගන්නා විදියට ඉහළින්, උදාවන දිනය දෙස බලා හිදී. නොවාසික අමුත්තෝ සාමාන්‍යයෙන් දහවල් වෙනතුරු තිදුගැනීමට නොපෙළෙමෙනි. උදෑසන අට පමණ වනවිට බොන් ජැට්ටොර්ච් අවදි විමට උත්සහ කළේය. හැඩපත් ගැසුණු කෙසේ කළඹකට සහ ශිල්ං කම්මුල් පුගලකට තිමිකම් ක් මිහුගේ නහරටැල් ඉලිජ්සි ගිය ගක්තිමත් ගරිරය, බොහෝ වෙහෙස වී වැඩ කරන්නෙකුගේ ලක්ෂණ මතාව කියාපැවේ ය. තවත් පැය කිහිපයකින් හේ පුරා මාසයක තලපත් මසුන් ද්‍රියම් වාරිකාවක් සඳහා ගුණ්ධී බැංක්ස්ස් මුහුදු පුදේය කරා යාමට සූදානම්ව තිබූ ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් නම් යාත්‍රාව සමග පිටත්වීමට නියමිතව සිටිය. සියල්ල භොධින් සිදුවුවහාත් බොලර් පන්දහසකින් මිහු සිය සාක්ෂි පුරවාගෙන තැවත එනු ඇත. එත් අතකට මිහු යළි කිසි දිනෙක නොපැමිණීමට ද ඉඩ තිබේ. වර්ෂාව තවමත් නොනැවිති ඇද හැලෙයි. ක්‍රිස්ටිනා කොටර කෙඩිරිලි හඩක් නවමත් දැස් හැරියා ය. අඩවන් දැකින් බොන් දෙස බැඳු ඇය, පමණට වඩා ඉදුණු ප්ලම් ගෙඩියක පැහැය ගත් මහුගේ තැංෝණු ඇස දුටුවා ය.

“මේ මගේ වැඩක්?”

“හමම්...”

“පේසුනේ...!”

ඇය තවත් මොහොතක් මිහුගේ ඇස දෙස බලා සිටියා ය.

“මෙව්වර උකකට කොහොම ගැහුව ද මෝ...?”

හවුලේ ගුම්වැටියක් උරා අවසන් කළ දෙදෙනා ඇඳුම් සකස් කරගැනීමෙන් අනතුරුව පහත මාලයට ආ හ. යකඩින් තැනු ගිනි ආරක්ෂණ දොරකින් පිටව පැටු විදියකට බට ඔවුනු තොර්ස් තෙස්ට් හි රෝජරස් විදියට විවෘත වූ ද්වාරය කරා ඇවිද් ගිය හ. අතුරු මාරුග දෙකක් අතර සම්පූර්ණ ඉඩ ප්‍රමාණයම අරක් ගැනීමට තරම් විශාල ව, ජේ. බි. රයිට මත්ස්‍ය සමාගමේ ගොඩනැගිල්ලට සහ රෝස් මැරින් ජැටියට ප්‍රධාන මාරුගයේ විරැද්ධ පැත්තෙහි හි පිහිටා තිබූ කපුව කුඩාව වියුවිර ගෙහ නිර්මාණ කළාව අනුකරණය කරමින් අඩක් දැවයෙන් තනා තිබූ ගොඩනැගිල්ලක් වූයේ ය. එහි ඉදිරිපස වූ උස් විදුරු ඡනේල, නගරයේ තැබැරුමක තිබුණු විශාලතම ඒවා විය. සමහර සේවාලාහි පාරිභෝගික හවතුන් වෙනත් පාරිභෝගික හවතුන් විසින් එලියට විසිකර දමනු ලැබේම ව්‍යුත්වනු පිණිස කුඩාවට තැනු තැබැරුම් ඡනේල සහිත නගරයක ඒ වූ කළේ සැහෙන වෙනස්කමක් වූයේ ය. ප්‍රලේ ක්‍රිජ්‍යාලා යොදාගන්නා පැරණි මේසයට සහ දොර අසළ සවිකර තිබූ කාසි කවා

ගැනීමට මර්ග හට අවශ්‍යවූයෙන් කිස්ටිනා ඔවුන් ගුඩ් භාබර වෙරළ අසල වූ වෙළඳ සංකීරණයක් වෙත රැගෙන ආවා ය. බොඛි සහ බගේසි ගමනට අවශ්‍ය අඩුවැඩිය කිහිපයක් මිළට ගන්නා අතරතුර මර්ග රාක්ක පිරින් සිය ලෝලිය වොන්කා උක්රප, ගිණු නිවන හටයින් පළදිනා ආකාරයේ හිස්වැසුම් සහ කිරණ තුවක්කු ආදියෙන් පුරවන්නට පටන් ගත්තේ ය. අන්කරත්තයේ තවත් ඉඩ නැති වූ කළේ හි මිළට ගත් සියල්ල වොල්වේ රථයේ පටවාගත් ඔවුහු නැවතත් කපුව කුඩාව බලා ගියහ. බේල් මර්ග එහි දී රථයෙන් බැසැගත් අතර ඉතිරි තිදෙනා තවත් බීම වටයක් වෙනුවෙන් අසල වූ ප්‍රින් වැවර්න් තැබැරුම බලා පිටත් වූහ.

ගබාලින් සහ කෘතිම දැවැයෙන් තනා තිබූ ප්‍රින් වැවර්න් තැබැරුම කපුව කුඩාවෙහි ම කුඩා ප්‍රමාණයේ අනුරුදුක් බඳු විය. මාරුගයෙන් අනෙක් පැන්තහි වූ බිල්ලේ තැබැරුම් ද සැලකු කළ මෙම තැබැරුම් තුන එක්ව ග්ලෝවිසේස්ටර් වෙළඳ නාගරයේ බරමියුධා තිකේස්ය තිරමාණය තෙරුණු. කිස්ටිනා, බොඛි සහ බගේසි තිදෙනා බීර වටයක් ඇණවුම් කරමින් නිදහන්. රැස්වානිජියෙ හි කිසිවක් විකාශනය වෙමින් තිබේ. පෙරදා රාත්‍රියේ මත්ගතිය ක්‍රමයෙන් පහව යමින් තිබෙන අතර ඔවුන් තිදෙනා අරමුණකින් තොරව රැපවානිජිය නරඹීම්, හේට දිනයේ ගමන සහ එයේ රාත්‍රියේ දී කපුව කුඩාවේ සිදු වූ රස වැශෙන සිදුවීම් ගැන දෙම්මේ වූ හ. තවත් බීර වටයක් සහ අඩ හෝරුවක් පමණ ගතවෙදි බොඛි ගේ සොහොයුරිය වූ මෙරි ඇැන් තැබැරුමට ඇතුළු වූවා ය. මතා උසකින් හෙවි තඹ කෙස්කාරියක වූ මෙරි ඇැන්, ඇගේ මිතුරියන්ගේ තරුණ පුතුන් තුළ පවා ජ්‍යෙෂ්ඨ හැඟම් ජනිත කරවන පුත්‍ර තරමේ ගෝභාසම්පන්න තැනැත්තියක වූවා ය. නමුත් ඇය තැවත් ප්‍රතිඵල ඉඩක් නැති සැපු සහ දැඩි ස්වභාවය, කිසියම් දෙයක් කෙරෙහි වූ බොඛි ගේ අවධානය බිඳ නොවැටී තබා ගැනීමට බොහෝ සේ උපකාර වූයේ ය.

”මහ්... විනාශයි. අන්න අරයා එනවා!”

බොඛි බීර බෝතලය සිය බාහුවෙන් වැශෙන පරිදි සගවා ගන්නා අතර තැවත්තු ඇස ආවරණය වන සේ අවි කෘණාචිය පැලද ගත්තේ ය. මෙරි ඇැන් ඔවුන් වෙත ආවා ය.

”මං මෝඩයක් කියල ද ඔය හිතන් ඉන්නේ..?” ඇ ඇසුවා ය.

බොඛි සගවා ගත් බීර බෝතලය ඉවතට ගත්තේ ය.

”තියමයි..!” ඔහුගේ තැවත්තු ඇස දෙස බලමින් මෙරි ඇැන් කිවා ය.

”පොඛි රණ්ඩුවක් වූණා, වුවුන් එකේ ද...”

කෙකලටරේ වූ අවසාන නැවතුම්පොල වූයේ ය. වසර 1970 වනවිට නාගරික සංවර්ධනය ග්‍රෝවීසේස්ටර් මතින් හමා යද්දී ඒත් සමගම එහි පැමිණි මත්ද්වා වෙළඳාම ද ක්‍රමතුමයෙන් නිස ඔසවන්නට වූ අතර කෙටි කළෙකින් ම දේශීය වශයෙන් ගත් කළ වැඩිම හෙරායින් අධිමාත්‍ර ගරීර ගත්වීම වාර්තාවන නගරය බවට ග්‍රෝවීසේස්ටර් පත් වී තිබුණි. 1984 වසරේ දී ග්‍රෝවීසේස්ටර් නගරට අයන් “වල්හල්ල” නම් තලපත් දේවර යාත්‍රාවක් අයරුන්ත රිපබ්ලිකන් හමුදාව වෙනුවෙන් ගිනි අව් ප්‍රවාහනය කරමින් සිටියදී අත් අඩංගුවට ගැනුනු අතර බොස්ටන් හි ක්‍රියාත්මක වූ අයරුන්ත මාරියා සංචිතානයක් විසින් මත්ද්වා හරහා උපයාගත් මුදල් එම අව් මිළ දී ගැනීම සඳහා යොදාගෙන තිබුණි.

1980 දෙකකයේ අගහාය වනවිට ජෝර්ජ්ස් බැන්ක් පාරිසරික පද්ධතිය කඩා වැටීම ආරම්භ වී තිබු අතර රජයේ නැවත පදිංචිකිරීමේ වැඩිපිළිවෙළට සම්බන්ධවීම හරහා ග්‍රෝවීසේස්ටර් නගරයට අවශ්‍ය ආදායම් ලබාගැනීමට බල කෙරණි. ඒ අනුව ග්‍රෝවීසේස්ටර් නගරය මැසුවුසේට්ස් හි අනෙකුත් නගරවල වැසියන් හට අඩුම්ලට තිවාස සැපයු අතර ප්‍රතිලාභ වශයෙන් රජය වෙතින් නගරයට අවශ්‍ය මූල්‍යාධාර ලබාදෙන ලදී. පිටස්තරයින් වැඩිවැඩියෙන් නගරයට වද්දා ගත් ම නගරයේ රැකියා විසුක්තිය දැරියා අනුලෝම ව සීග්‍ර ලෙස ඉහළ ගිය අතර එය දේවර කර්මාන්තයට ද අමතර පිඛනයක් එල්ල කිරීමට සමත් වූයේ ය. 1991 වසර තනවිට ජෝර්ජ්ස් බැන්ක් මුහුදේ මත්ස්‍ය සම්පත සැලකියයුතු අන්ත්‍රීත් පහත වැටි තිබුණි. ඊට පිළියම් වශයෙන් ජෝර්ජ්ස් බැන්ක් ප්‍රදේශය තුළ සියලුම ආකාරයේ මසුන් ඇල්ලීමේ කටයුතු දින නියමයකින් තොරව ම නවතාදුම්ම වැනි අව්‍යාපිත කාරණා පවා සාකච්ඡාවට මාත්‍රකා වූයේ ය. පුරා වසර 150 ක් තිස්සේ කොඩි තුවුවට එකිනෙක් වූ ජෝර්ජ්ස් බැන්ක් මුහුදු ප්‍රදේශය නවථංගලන්ත දේවර ප්‍රජාවට ආහාර සැපයු “පාන් බදුන” වී තිබු අතර දැන් එය පුදෙක් නිස්සාර ජලකදක් බවට පත් ව තිබේ. දසවන ගෙෂිණියේ දී පාසලෙන් ඉවත්ව රැකියාව සඳහා බෝට්ටුවකට ගොඩුවෙකු වන වාර්ලි රිඩ් මෙබදු අවසානයක් ප්‍රාගාවන ආකාරය කළින්ම දැක තිබුණේ ය.

“මගේ දරුවෝ කිසි ම කෙනෙක් මේ මාඟ ඇල්ලිල්ලට සම්බන්ධයක් නැ...” මහු කිය. “දරුවෝ මගෙන් ඉල්ලුවා උන්වත් බොට්ටුවේ දාගෙන මුහුදු ගෙනියන්න. ඒත් මම කිවිවෙ මම උඩලට කොහොවත් ඒක්ක යන්නේ නැ, බොට්ටුවේ. මොකද, උඩලා ඒකට කැමතිවෙන්න ඉඩ තියනවා. ඒක හරිම කුරිරු වැඩික් තමයි, නමුත් උඩලා ඒකට ආසා කරන්න ඉඩ තියනවා.”

එතෙල් කපුවූ කුඩාව හි සේවය ආරම්භ කරන්නේ 1980

අදුරු, පීඩාකාරී පෙනුමකි. ක්‍රිස්ටිනාගේ අඩුම කුඩාම පිරවූ පෙටරි පහත මාලයට රැගෙන ආ ඔවුනු ඒවා ඇගේ වොල්ලේවේ රථයට පැටවූ හ. විදුලි පහන්, ඇදුම් පැලුම් සහ මල් පැල තොගයක් ද පටවා ගත් පසු ඔවුන් තිදෙනා ද කිරී කිරීයේ සිරවෙමින් කාරය ට ගොඩ වී ආතර විදියේ වූ නිවාස සංකිරණය බලා ගමන් කළ හ.

ඒ වන විටත් පෙම්වතෙකු සිටි බැවින් තිඳා බග්සි කෙරෙහි උනන්දුවක් නොදැක්වූවා ය. සතුටු සාම්වියේ යෙදෙමින් බිර වටයක් පානය කරන අතර තුර බොන් සහ බග්සිට සිහි වූයේ ඔවුන්ට මුහුදු ගමන සඳහා ‘හොට් බෝග්’ මිලට ගැනීමට අතපසු වූ බවයි. ගමන සඳහා අවශ්‍ය ආහාර මිලට ගැනීම හාරව ඩුන් මරග විසින් නොට් බෝග් මිලට නොගන්නා නිසා ඔවුන් ට නොට් බෝග් අවශ්‍යවේ නම් ඒවා ඔවුන් විසින් ම සපයා ගත් යුතුව තිබුණි. ඒ අනුව ඇන් තුඩුවේ වෙළඳපාල වෙත පිටත් වූ බොන් සහ බග්සි මිනිත්තු කිහිපයක ඇවැමෙන් බොලර් පනහක වටිනාකමකින් යුත් නොට් බෝග් බෝග් රැගෙන ආ හ. මධ්‍යහනය ගෙවී ගොස් පිටත්වීමේ මොහාත එළඹිමින් තිබේ. ක්‍රිස්ටිනා නැවතත් සිය රථය රෝජරිස් වීදිය දෙසට පදවන්නට වූවා ය. ඇය රෝස් මැරින් ජැටිය අයත් බොලපා සහිත රිය නැවතුම් පොලේ හි සිය රථය නැවැත්තු විට බොන් සහාග්සි සිය හාට බෝග් ද රැගෙන ජැටිය මත සිට ‘ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් නි තට්ටුව මතට පැන්නේ ය.

ඔවුන් බෝට්ටුව මත ඔබමොඛ යන දෙස බලාගත් වන ම ක්‍රිස්ටිනා කළුපනාවට වැටුණා ය. මේ ශිත සංතුවේ දී බොන් බැංචින්ටන් බලා යනු ඇත. රේඛග ගිම්හානයේ දී නැවත මෙහි පැමිණිය ද වරෙකක පුරා මාසය බැංතින් නැවතත් ඔහු මුහුද බලා යනු ඇත. දැන් ඉතිං සියලුල සිදුවනු ඇත්තේ එ’ආකාරයෙන්. බොන් තලපත් ද්‍රව්‍යමිකරුවෙකු පමණක් නොව සැහෙන මුදලක් ආපසු ගෙවීමට නියමිත ගෙවීමෙන් ද විය. කෙසේ නමුත් අඩුම තරම්, ඔවුන් සතුව සැලුමක් තිබේ. සිය පසුගිය මුහුද ගමනේ ගාස්තුව ලෙස ලැබේ යුතු මුදල ක්‍රිස්ටිනා හට ගෙවන මෙන් බොන්, බොන් ඔවුන් සමග කතිකා කොටගෙන තිබුණි. ක්‍රිස්ටිනා බොලර් තුන් දහසක් තරම් වූ ඒ මුදලින් බොන්ගේ ගෙවීමෙන් කොටසක් ගෙවා දමා ඉතිරියෙන් ඇන් තුඩුවේ උතුරු වෙරළබඩ ලේන්ස්විල් ප්‍රදේශයෙන් ඔවුන් දෙදෙනා වෙනුවෙන් නිවෙසක් මිලට ගනු ඇත. එ නයින් සමහර විට, ඔවුන් කපුටු කුඩාවේ ගතකරන කාලය අවම වනු ඇත. ඇය ට රැකියාවන් දෙකක් ලැබීමට නියමිත ව තිබේ; ඉන් එකක් රෝක් පොරට හි ඕල්ඩ් ගාම නම් වූ අවන්හලක වූ අතර අනෙක ඇගේ මිතුරියක ගේ ආබාධිත දුර්වෙකු රැක බලාගැනීම ය. ඔවුන් සිය බලාපාරොත්තු සංල කරගනු ඇත.

බොන් වැඩි කාලයක් නිවසෙන් පිටත සිටිනු ඇති තමුදු අවසානයේ දී කෙසේ හෝ මුවන් එය සථිල කරගනු ඇත.

එක් වරම බෝටුව දෙසින් ඇසුනේ සේෂ්‍යාචිකි. ඇද හැඳුණු පොද වැස්සේ ජැවිය මත මුහුණට මුහුණලා සිටගෙන ඩුන් බැංසි සහ බොන් යම් දෙයක් වෙනුවෙන් ද්බර කරගන්නා ආකාරයක් පෙනුනි. අත තිබූ විර්තු දාවනයක් අඩංගු බෝත්තලයක් බෙදාගනු වස් මුවන් අතර ගැටුමක් හට ගෙන තිබුණු අතර දෙදෙනාගෙන් කවුරුන් හෝ එකෙකු විසින් අනෙකා වෙත දැවැන්ත මුෂ්‍රී ප්‍රභාරයක් එල්ල කිරීමට තිබුණේ තවත් පුළු මොහොත්කි. නමුත් එසේ සිදු වුයේ තැත. ගැටුම අත්හළ බොන් යැලින් තමන් කරමින් සිටි කාර්යය හි යෙදෙනු වස් කෙළ ගසමින්, නොසරුදී වදන් උතුරා යන මුවින් යුතු ව ගාප කරමින් ආපසු හැරුණේ ය. ඒ දෙස බලා සිටින අතර සලි නම් වූ තවත් ධීවරයෙකු බොරු පිටිය හරහා තම මෝටර රථය දෙසට පා නගනු ක්‍රිස්ටිනා ඇස් කොණින් දුටුවා ය. ක්‍රිස්ටිනා ප්‍රසාදට ම පැමිණි මහු මෝටර රථයේ විදුරුව දෙසට නැඹුරු වී ඇය ඇමතුවේ ය.

“...මටත් මේ බෝටුවෙට රජසාටක් හම්බවුණා. කවුරු හරි එන්න පස්ස ගහපු කෙනෙක් වෙනුවට මාව ගත්තා.”

ඡුහු බෝටුවෙටි ඩුන් බැංසි සහ බොන් දෙස බැලිය.

“...මේ මූලු විශ්වාස කරන්න පුළුවන් ද? දවස් තිහක් එකට ඉන්න ඕනෑම ගහපු කෙනෙක් වෙනුවට මාව ගත්තා”

ඇත්තු බෝටුවෙටි ඩුන් තියුණු ඇුණියක් ද, හතරස් පතුලක් සහ අවර කොටසේ සවි කළ කුඩා විලින් ද යුක්ත වූ තලපත් දඩියම් යාත්‍රාවක් වුවා ය. ඒ නම් ඇගේ ඇුණිය, ජල තලයට සාපේක්ෂව වැඩි ආනතියකින් යුක්ත වූ අතර හරස්කඩ සැලකු කළේ හි වඩා සතරස් පෙනුමක් සහිත වුයේ ය. සාමාන්‍යයෙන්, යාත්‍රාවක පසුපස කොටසට ආසන්නයෙන් පිහිටා තිබෙන්නා වූ නියමු කුටිය වෙනුවට වඩා ඉදිරිපසින් වූ - වේල් බැක් බෙක් නමින් හැදින් වූ - අමතර උස් තටුවක් මත සවි කළ තියමු කුටියක් ඇය සතු විය. වර්ෂ 1978 දී ග්ලෝරිඩ්‍යාවේ පැනමා සිටි හි දී නිෂ්පාදනය කරන ලද ඇත්තු බෝටුයා ගේල්, දිගින් අඩි 72 වූ අතර ඇගේ බඳ, සම්පූර්ණ වශයෙන් එකිනෙක පාස්සන ලද වානේ තහඩු විලින් නිර්මිත වී තිබුණි. එහි වූ අශ්ව බල 365ක අධි-බලැති බීසල් එන්ඡිම, පැයට නාවික සැතපුම් දොළභක තරම් වේගයක් ලබා දීමට සමන් වුයේ ය. ජ්විතාරක්ෂක ඇදුම් හයක්, හදිසි අවස්ථාවක දී පිහිටිම දක්වමින් මෙගා හරවස් 406 ඔස්සේ රේඛියෝ සංඛ්‍යා නිකුත් කළ හැකි උපකරණයක් (නාවිකයන් මෙය හඳුන්වන්නේ EPIRB

යනුවෙනි), මෙගා හරටිස් 121.5 ඔස්සේ හදිසි රේඩියෝ සංයුත් කළ හැකි තවත් උපකරණයක්, ස්වයංක්‍රීයව දිග හැරෙන මාදිලියේ ජීවිතාරක්ෂක පහුරක් ඇතුළු පළමු කාණ්ඩයේ ජීවිතාරක්ෂක උපාග වර්ග හතකින් ඇත්තු තුළ, රාත්තල් 700 ක තරම් හාරයක් දැරීමේ හැකියාව තිබූ තැගැස් යොතක් ද, බිලි කොනු දහස් ගණනක් ද, ඇම සඳහා ගොදා ගන්නා හිගුරන් ටොන් පහක් පමණ ඇසිරිය හැකි ගබඩා ද ඇය සතු විය. එසේ ම ඇය, දිනකට අයිස් ටොන් තුනක් නිපදවිය හැකි වූ අයිස් නිෂ්පාදන යන්තුයක් ද රේඩියෝ, ලොයන්, තනි පැති කළාප (Single side band) රේඩියෝ උපකරණ, අධි සංඛ්‍යාත VHF රේඩියෝ සහ වන්දිකා තාක්ෂණය ඔස්සේ ක්‍රියාකරන කාලගුණ තොරතුරු ප්‍රතිග්‍රහක යන්තු ආදි නවීන තාක්ෂණික උපකරණ වලින් සමන්විත තියුම් කුටියකින් ද පොහොසත් යාත්‍රාවක් වූවා ය. ඒ සියල්ලට අමතර වශරදී සෝදන සහ වියලන යන්තුයක් ද, දැව අනුකාරක මුළුතැන්ගේ මේසයක් සහ ලිප් හතරේ උදුනක් ද ඇත්තු තුළ, ගේලෝවිසසස්ටර් වරායේ වූ යාතා අතරින් ඉහළම මුදලක් ඉපැයු යාතාවක් වූවා ය. ඇත්තු ගේලෝවිසස ගේලෝ හි ස්ථානයක් ලබාගනු පිණිස බිලි ටයින් සහ බඟු මොයන් ග්ලොරිඩාවේ සිට මෙහි පැමිණියේ එබැවිණි. ඇය අභ්‍යන්තර මුළුන් ඇල්ලීමට හැකි යාතාවක් එහි වූයේ නම් ඒ නිසැකව ම ලින්ඩා ත්‍රීනලෝ කපිතාන් වශයෙන් සේවය කළ හැනා බොබේන් පමණක් විය. කොල්බ විද්‍යාලයෙන් සිය උපාධිය හිමි කරගත ලින්ඩා, බොවුවූ රෙකියාවේ යෙදුනු එක ම කාන්තාව වූ අතර එවාදයකින් තොරව ම, නැගෙනහිර වෙරළේ පුන් දක්ෂතම කප්පිත්තන් අතරින් කෙනෙකු ද වූවා ය. වසරින් වසර, ද්‍රව්‍යම් වාරයක් පාසු ඇය වෙනත් කිසිදු බොවුවුවකට තොහැකි වූ තරම් මුදල් උපයන්නට සමත් වූවා ය. ඇත්තු ගේලෝ සහ හැනා බොබේන් යන යාතා දෙකෙහි ම හිමිකරුවා වූයේ බොබු බුවුන්ය. ඔවුන් වරෙකට කෙතරම් මුළුන් ප්‍රමාණයක් රැගෙන එන්නේදැයි කිවහොත්, එතෙල් ගේ තවත් පුතුයෙකු වූ රිකි, හවායි හි සිට දුරකථන ඇමතුම් ලබාදෙමින් ඔවුන් වරායට පැමිණ ඇත්දයි විමසන්නට පුරුදු වී සිරියේ ය. හැනා බොබේන්, ගේලෝවිසසස්ටර් වරායේ සිය මත්ස්‍ය අස්වැන්න ගෙබඩාන විට, ලේඛකයේ අනෙක් පැත්තේ කළපත් වෙළඳපොල මිල සිගුයෙන් පහත වැවෙන්නට පටන්ගන්නා බව කියුවුණි.

එ කෙසේ වූව ද, මේ දක්වා බිලිගේ දෙවන ඇත්තු ගේලෝ මුහුදු ගමනට ලැබේ තිබුණේ තරමක තරක ආරම්භයකි. ඔහුගේ සගයින් මුළු සතියක් නිස්සේ හොඳහැටි මධුවිතෙන් සප්පායම් ව

සිටි අතර ඔවුන් කිසිවෙකු යහපත් මතෝ හාවයකින් නොසිටියේ ය. ඔවුන් කිසිවෙකුට නැවත මූහුදට යැමේ උච්චමනාවක් නොවී ය. පසුගිය දින කිහිපයක් මූල්‍යලේලේ බෝට්ටුවේ වැඩකටපුතු කිරීමට ගත් සියලු උත්සාහයන් අවසාන වූයේ එක්කෝ ද්බරයකිනි. නැත්තම් විදියෙන් එ පිට වූ තැබැරුමෙනි. ඒ සැපැතැම්බර මාසයේ විසිවැනි දා වූ අතර දිඩයම් වාරය අවසාන වීමට තිබුණේ තවත් ඉතා පුළු කාලයක් වූ නමුදු තවමත් බිඳී ටයින්ට සිය බෝට්ටුව සඳහා සුදුසු සම්පූර්ණ කණ්ඩායුමක් තෝරාගැනීමට නොහැකි වී තිබුණේ ය. නිවි යෝර්ක් නගරයේ උපන්, ජැමෙයිකානු සම්භවයක් සහිත හිතහාද දැවැන්තයෙකු වූ ඇල්ගුඩ් පියරේ සිය පෙම්වතිය ද සමග කපුවූ කුඩාවේ උපු මහලේ වූ කාමරයක් තුළ සැශ වී පුන්නේ ය. විටෙක ගමනට කාලැත්ත පළකල ඔහු රේග මොහොත් යළින් මොහැකි බව කිය. එක් ඇසක් ඉදිමි නිල් පැහැ වී පුන් බොලී ද වෙරෙනින් කොහො හෝ ඉඛාගාතේ ගොස් තිබේ. ගැහැණු ස්පර්ශයක් නොලැබුණු බැවින් බර්සි ගේ තත්වය ද අඡ්‍රව වියේ ය. මැදල් සිලිකඩ් අවලාද නැග මැගි සිටියේ සිය දරුවා ගැන සාංකාවෙන් පෙළෙමින්. තත්වය තවත් නරක අතට හැරුණේ එක් නවක සගයෙකු කිසිම හේතුවක් නොදක්වා එදින උදෑසන හදිසියේ ඉවත්ව යාමත් සමඟ.

කළින් වතාවේ මූහුදු ගමනට එක් ව පුන් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු වූ බිග් කොස්කේ වෙනුවෙන් පැමිණි නවක ආදේශකයා වූ හේ ඇඩම් රන්ඩල් නම් එය. මැසවුසේවස් නගරයේ නැගෙනහිර බ්ලිජ්වෙර්ටර සිට ඇන්ඩියා ගේල් හි රකියාව වෙනුවෙන් එදින උදෑසන ඔහු පැමිණ සිටියේ සිය මාමණ්ඩිය සමග ය. ඔහු සිය රථය රෝස් ජැවීයේ වාහන. භාජනුම්පෙළ හි නවතා බෝට්ටුව නරඹිනු පිණිස ජැවීය දෙසට ගමන් කළේ ය. සුනම් සිරුරකින් හෙබි තිස් හැවිරිදි රන්ඩල්, නිල් පැහැ දෙනෙනතකින් ද රෝක් සංගිත තරුවක් බැඳු තඹපැහැ කොණ්ඩයකින් ද යුතු වූ කඩ්ටසම් තරුණයෙකු විය. වැද්දුම්කරුවෙක්, ඉංජිනේරුවෙක් සහ ස්කබා කිමිදුම් කරුවෙක් ආදි වශයෙන් විවිධ හැකියාවන් ඇත්තෙකු වූ හෙතෙම සිය ජීවිත කාලය තිස්සේ මසුන් ඇල්ලීමෙහි යෙදී තිබුණේ ය. අනාරක්ෂිත යාත්‍රාවක් දුටුවන ම හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව ඔහු සතු විය. ඇන්ඩියා ගේල්, වෙනත් ඕනෑම දෙයක් විය හැකි වූ නමුදු කිසිවිටෙක අනාරක්ෂිත යාත්‍රාවක් නම් නොවූවා ය. ඇයට තිබුණේ ගුවන් යානා ප්‍රවාහන තොංකාවක් සමග වූව ද ගැවෙන්නට හැකියාව ඇති තරමේ ගක්ති සම්පන්න පෙනුමකි. රට අමතරව එහි කණ්ඩායම් සගයින් ද ඔහු නොදින් දන්නා හඳුනා අය වූ හ. ඒ සියල්ලට ම වඩා, ඔහුගේ පෙම්වතිය නොකියා කිවේ,

බෝට්ටුවේ රකියාවට නොයන්නේ නම් නැවත නිවෙසට පැමිණීම ගැන කරදරුම්මට අවශ්‍යනාවන බව ය. පසුගිය මාස තුනක් තිස්සේ ඔහුට කිසිදු රකියාවක් නොතිබුණේ ය. ආපසු හැරැණු යන්විල් සිය මෝටර රථය දෙසට ඇවේද ගියේ ය. විස්තර කළ නොහැකි කිසියම් ගුජ්ත හැඟීමක් තමන් ට දැනෙන බව මාමණ්ඩියට පැවසු ඔහු අසල වූ අවන්හලක් කර යන අවශ්‍යන් සිය රථය හරවා ගත්තේ ය.

අඉහ නිමිති!

ඡ්‍රීඩ අවදානමක් ඇති කාර්යයන් හි නිරත වනවිට බොහෝදෙනා නිරත්තරයෙන් අඉහ පෙරතිමිති අනුකූලිති. තවමත් අතියිය අනතුරදායක රකියාවක් ලෙසින් සැළකෙන වාණිජ දේවර කරමාන්තයේ යෙදෙන්නන් හට ද නිතර ම පාහේ එවැනි අඉහ නිමිති අසන්නට දකින්නට ලැබේ. සම්පූර්ණ වන්නේ ඒවා හරහැරී තෝරා බෙරා ගැනීම යි. වර්ෂ 1871 දිනෙක, ජෝර්ජස් බැන්ක් මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා ගිය සේවම් කම් යාත්‍රාවක කොකියා වගයෙන් කටයුතුකළ ජේම්ස නොලසන්, එක ම සිහිනය යළි යළිත් දැකීම හේතුවෙන් අවදි වන ලද ව කජ්පිතකා සෞයා දිව ගියේ ය.

“දෙයියන්ගේ නාමයෙන් ගුෂ්ඩි බැන්ක්ස් පැත්තෙන් ඇත්තෙවලා ඉන්න!” මහු ආයාවනා කමළේ ය. “කළින් මේ හිනේ දැකපු දෙවාරෙම මං හිටි බෝට්ටුව මුහුදුබත් වුණා.”

යාත්‍රාවේ කජ්පිතකා වූ වෙන්සේල්, යහුම් පදම් වූ නැවියෙක වූයේ ය. මහු ජේම්ස් දුටු සිහිනය පිළිබඳ විමසිය.

“...සුදු ඇදගත්ත ගැනු ! හිටගෙන හිටියා, වැස්සේ තෙම් තෙම්!”

යාන්තම් සුළුගකදු නොවූ හෙයින්, ජේම්ස් දුටු සිහිනයට, වෙන්සේල් ගෙ හිත වෙනස් කිරීමට තරම් හැකියාවක් නොතිබුණේ ය. වෙන්සේල් සිය කොකියා යළිත් නින්දට යනු පිණිස පිටත් කමළේ ය. මද වේලාවකට පසුව සුළං වේගයේ කිසියම් වැඩිවිමක් දක්නට ලැබුණි. හෝරාවක් ඉක්මයාමටත් මත්තෙන්, සුළග ඉතා තදින් හමායන්නට වූ අතර ඉදිරි රුවල අඩවිල් කෙරැණු සේවම්, සුළගට මුහුණලා සිරින සේ හරවන ලදී (රං කාලගුණයක දී මුහුදු යාතා සුළගට මුහුණලා හැරිවෙමෙන් යාතාවට අඩු බලපැමක් සහ වැඩි පාලනයක් හිමිවේ - පරිවර්තක). බඳට සිදු වූ හානි කරණ කොටගෙන බෝට්ටුව තුළට ජලය ගලා එන්නට වූ බැවින් වහා ක්‍රියාත්මක වූ නාවික පිරිස

යුහුසුල ව සිය පොම්ප ක්‍රියාත්මක කොට ජලය ඉවත් කරන්නට වූ හ. පොම්ප කිරීම මගින් තවදුරටත් ජලය ඉවත් කළ නොහැකි වූ කළ හි බලාපොරායාන්තු යුත් වූ වෙන්සේල්, අසුල වූ තවත් ග්ලෝවිසේස්ටර් සේකුනර යාත්‍රාවක් වූ පෙස්කාබාර වෙතින් උදව් ඉල්ලා සංයුත නිකුත් කළේ ය. පෙස්කාබාර, සිය කුඩා බෝරි මරු යොදාගනිමින් සේවම් හි නාවික කණ්ඩායම බේරාගැනීමට සමත් වූ අතර තවත් අඩ හෝරවක් පමණ ගෙවී යදි පැත්තට පෙරලි හිය සේවම්, ඇණිය පහළට සිටින ආකාරයෙන් හැරි සමුදුර දියෙහි සැශව හියා ය.

සහජය සැලකීමත්, සැකයට සවන්දීමත් අද ද සිදු වේ. රන්ඩල්ගේ නික්මයාමත් සමග ඒ වෙනුවට වෙනත් අයෙකු සෞයාගැනීමට වයින්ට සිදු වූයේ ය. දුරකථන ඇමතුම් කිහිපයයින් අනතුරුව ඔහුට, 28 හැවිරිදි බේවිඩ් සලිවන් හෙවත් සලි නමුවේ තිබුණි. ජනවාරි මාසයේ එක්තරා දින දිනයක, අනතුරට පත් සිය යාත්‍රාවේ යුත් සරයින් බේරාගැනීමට සඳහා සිය දිවි නොතකා කටයුතු කිරීම සේතුවෙන් ඔහු නගරවාසීන් අතර යම් තරමක ප්‍රසිද්ධියට පත්ව සිටි අයෙකු විය. සලි එවකට සේවය කළේ භාමානි නම් යාත්‍රාවේ ය. භාමානි හි බැඳු සුදුරු වී ජලය ගලා එහා විට ඇය සහ තවත් යාත්‍රාවක් කළ මගින් එකිනෙක ඇදා තිබුණි. භාමානි හි කණ්ඩායම උදව් ඉල්ලා කැ ගැසුව ද, අනෙක් යාත්‍රාවේ දේවරයන් ඒ වන විටත් තද නිනදේ පසුව බැවින් ඔවුන් අවදි කරගැනීමට ඒ කැ ගැසීම්වලට හැකියාවක් තොවී ය. උදරු අත්ලාන්තික් සාගරයේ අයිස් මිදෙන කරම දිනල ද නොතකා එක්වරම දියර පැන ගත් සලි, කඩය අල්ලාගෙන අනෙක් බොට්ටුව දෙසට පිහිනා ගොස් උදව් රගෙනවින් තිබුණි. වෙනත් අපුරින් ක්වහොතු බේවිඩ් සලිවන් වූ කළී බොට්ටුවක 'සිටිය යුතු' වර්ගයේ වටිනා තේනිසේකු වූයේ ය.

ඔහු කැටුව යාම සඳහා තවත් අඩ හෝරවකින් පමණ තමන් පැමිණෙන බව බිඳී වයින් විසින් දැනුම් ද තිබුණි. මුහුදු ගමන සඳහා අවශ්‍ය අඩුවැඩිය මල්ලක දමා ගත් සලි, දුරකථන ඇමතුම් කිහිපයක් ගත්තේ තමන් වික කාලයකට බැහැර යන බව සිය හිත මිතුරන් හට දන්වනු පිණිස ය. සටස් වරුව සඳහා වූ සලිගේ සැලසුම් ඒ ආකාරයෙන් නිමා වී ගියේ ය. ඔහුගේ ජ්විතය තවත් මාසයක කාලයක් සඳහා නතරවනු ඇතේ. පස්වරු දෙක වනවිට බිඳී පැමිණි අතර ඔවුන් බොනී සහ බැග්සිගේ ගැටුම දුටුවේ එසේ රෝස් ජැටිය අසුල ට ලගා වූ මොහොතේ ය.

"නියමයි" එසේ සිනු සලි, සුස්ටීනා හට ආවාර කරනු පිණිස මදක් නැවතුණු අතර බොලර භාරදහසක මුදලකින් ඔහුගේ සාක්කුව පිර

වූ බිංදු වසින්, මරුන් ද කැටුව ඇත් තුබුවේ වෙළඳසැල් වෙත ගොස් ගමන සඳහා අවශ්‍යකරන ආභාරපාන මිලට ගන්නා ලෙස දන්වා සිටියේ ය.

වාණිජ දේවර කර්මාන්තය පිළිබඳ එක් වැදගත් ම කාරණයක් වූයේ, ඒ හා සබැදි සැම දෙයක්ම පාහේ අත්‍යන්ත වීම ය. මුහුදු යන්නේ වැඩිකරන්නේ සාමාන්‍ය ලෝකයේ මිනිසුන් වැඩිකරනා ආකාරයෙන් නොවේ. එක දිගට පුරා මාසයක් මහ මුහුදේ ගත කරනා මුහුදු ආපසු පැමිණ පසු පුරා සතියක් තිස්සේසේ විනෝද වෙති. මුහුදු මුදල් උපයන්නේ ද සාමාන්‍ය මිනිසුන් උපයනා ආකාරයෙන් හෝ ප්‍රමාණ වලින් නොවේ. විටෙක මුළුමණින් ම අසාර්ථක වී හිස් අතින් ආපසු ගොඩිම බලා එන මුහුදු, තවත් විටෙක එන්නේ බොලර් මිලයන කාලක් තරම් වටිනාකමකින් යුතු මසුන්ගෙන් සිය බොටුව ගෙඩා පුරවාගෙන ය. එ'ආකාරයෙන් ම, මාසයක මුහුදු ගමනක් සඳහා ආභාරපානාදිය මිලට ගැනීමේ දී ද එය මිල දී ගැනීමක් ලෙස සාමාන්‍ය කෙනෙකුට හැගෙන්නේ නැතු. එය, සැබැවින් ම, ඉතිහාසගතවන අන්දමේ සිල්ලර සංඛාරයක් වන්නේ ය.

මාරුග අංක 127 හි පිහිටා තිබූ වෙළඳසැල් වෙත හිය මරුන් සහ සලි, රාක්ක අතර ඔබ මොබ යම්බි, අතට හසුවන දෙයින් සිත් සේ සිය අත් කරන්න පුරවා ගන්නට පැවත් ගත් හ. පාන් රාත්තල් පනහක් සඳහා කරන්න දෙකක සම්පූර්ණ ඉඩ අවශ්‍යවිය. අර්ථාපල් රාත්තල් සියයක්, එැණු රාත්තල් තිහක්, කිරී ගැලුම් විසි පහක් සහ බොලර් අසුවක් පමණ වූ මස් කුටිර ද රට එක් කෙරිණි. අත් කරන්න සංඛාද්‍ය, පහලෙළාව, විස්ස ආදි වශයෙන් වැඩි වත් ම අවට සිටියවුන් කම්පිත දැසින් ඔවුන් දෙස බලමින් මාරුග ඉඩ දුන් හ. අයිස් ක්‍රිමි සැන්ඩ්බිචි, ක්‍රිස් කේක්, බිත්තර සහ බෙකන්, පිනට් බටර්, අනරස තත්ත්වයේ හරක් මස්, වොකලට් තැවරු ධාන්‍යමය ආභාර, ස්පැගේති, ලසක්ක්ඡා සහ ශිත කළ පිසා ආදි මෙකි නොකි දී බොහෝමයක් ද පටවා ගැනුණි. තෙවරාගත් සියල්ල ඉහළම තත්ත්වයේ ආභාර වූ අතර ඔවුන් මිල දී නොගත් එක ම දී වූයේ මාල පමණි. අවසානයේ දී සිගරට පෙටිර තිහකින් තවත් අත් කරන්නයක් පුරවාගත් දෙදෙනා, මළ නොබැඳෙන වානේවලින් තිරමිත ගෙයින් රෙලක් දක්කන්නාක් මෙන් සිය අත්කරන්න රස ද රගෙන කුවුන්ටරය වෙත ගමන් කළ හ. ඔවුන් වෙනුවෙන් මුදල් කුවුල දෙකක් විවෘත කිරීමට වෙළඳසැල් කටයුතු කළ අතර මුදල් ගෙවීමේ කටයුතු අවසන් වන විට තවත් අඩ හෝරවක් පමණ ගත වී තිබුණි. සලි මුදල් ගණුදෙනු සිදුකරන අතරතුර මරුන් සිය උක්රේය පැවතුම් ස්ථානය වෙත රැගෙන ආවේ ය. මිලට ගත් සියල්ල උක්රේයට පටවා ගැනීමෙන් අනතුරු ව නැවතත් රෝස් ජැටිය වෙත

ගිය ඔවුනු, රගෙන ආ බොලර් හාරදහසක වටිනාකමින් යුතු බඩු මළ එකින් එක ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් හි මත්ස්‍ය ගබඩාවල අසුරන්නට වූ හ.

ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් සතුව, මූලිතැන්ගෙයි සවිකරන ලද කුඩා දිනකරණයක් ද ගබඩාවන් හි වොන් විස්සක අයිස් ද විය. දියඟ බලා යන ගමනේ දී ඇමට ගන්නා මසුන් සහ ආහාරපානාදිය කළේ තබා ගැනීමටත්, ආපසු එන ගමනේ දී තලපත් මසුන් ගබඩා කිරීමටත් මෙම අයිස් තොගය යොදාගනී. අත්‍යාච්‍යාම වුවහොත්, ගමනේ දී මියැදෙන දේවරයෙකුගේ මළ සිරුරක් නරක් නොවී තබාගැනීමට ද මෙම අයිස් හාවිතා හැකි විය. වරෙක හැනා බෝධින් හි සේවය කළ එක් මත්පැන්ලෝලි මහඟ දේවරයෙකු, මුහුදු ගමන අතරතුර මියගොස් තිබුණි. වෙරලාරක්ෂකයින් මළ සිරුර ඉවත් කිරීම සඳහා ගුවන් සහය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හෙයින් සිරුර අයිස්වල බහා මත්ස්‍ය ගබඩාවක තැන්පත් කිරීම ට කිහිපාන් ලින්ඩා ගින්ලෝහර සිදු වූයේ ය.

අයිස් වලින් තොරව මත්ස්‍ය කරමාන්තයට පැවැත්මක් නොවී ය. සමහර විට, ඩිසල් එන්ඩ්න්, ලොයන් යන්තු කාලගුණ නිරික්ෂණ යන්තු හෝ හයිඩොලික් දොඩිකර නොමැතිව වුව ද කරමාන්තය පවත්වාගෙන යා හැකිව තිබුණු ද අයිස් නොමැතිව එස් නොවුවෙන්, නැවුම් මසුන් මුහුදේ සිට වෙළඳපාලට රගෙන ඒමට වෙනත් ක්‍රමයක් නොතිබූ බැවැනි. මුල් කාලයේ දී, ගැන්ඩ් බැන්කස් ප්‍රදේශයේ මසුන් ද්‍රව්‍යම කිරීමෙන් පසුව නැවත තිවෙස් බලා යාමට ප්‍රථමයෙන්, සිය මත්ස්‍ය අස්වැන්න ලුණු දැමුවා වෙළාගනු පිණිස නිවිශ්චිලන්ඩ් වෙත යාමට දේවරයින් පුරුදු ජී සිටිය හ. නමුත් වර්ෂ 1840 වන විට දුම්රිය මාර්ග ඇතිවීමත් ඝම්ග ඒ සියල්ල වෙනස් වී ගියේ ය. එක්වරම, ආහාර නරක්වීමේ වේගයට වඩා වැඩි වේගකින් ඒවා ප්‍රවාහනය කිරීමේ හැකියාව ලැබේ තිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් පහසුකම් සැපයීම සඳහා අයිස් කරමාන්තගාලා ඇති වූයේ රයක් එම්බෙන තරම් වේගයෙනි. දින සාතුවේ දී දිය මිදුණු පොකුණු වලින් කපාගන්නා ලද අයිස් කුට්ටි, ලි කුඩා වලින් මනාකොට ආවරණය කරන ලදාව, ගිම්හාන මාසවල දී ස්කුනර යාතු වෙත අලෙවි කෙරුණි. ක්‍රමවත් ව අසුරණ ලද අයිස් බොහෝ කළේ දිය නොවී පැවති අතර ඒවායේ වටිනාකම කෙසේ වී ද යත් වෙළෙදුන් හට ඒවා ඉන්දියාව තරම් ඇත රටවලට පවා නැවිගත කිරීමෙන් වූවද ලාභ ඉපදිවිය හැකි තරම් විය.

දේවර කරමාන්තය සඳාකාලිකව ම වෙනස් කිරීමට හේතු වූයේ නැවුම් මසුන් සඳහා තිබූ වෙළඳපාල ය. ලුණු දැමු කොඩි මසුන්ගෙන් සිය ගබඩා පුරවාගත් ස්කුනර යාතු කජ්පිත්තෙකුට තව දුරටත් සිය අහිමතය පරිදි ඉස්සාසුවේ ආපසු පැමිණීමේ හැකියාවක්

විසිවෙමින්, අනේකවිධ හඩ නගමින් කුඩා පතුරුවලට කැඩී වෙනවේයයි. මෙම කුඩා අයිස් පතුරු, අනතුරුව තෙවෙන ආධාරයෙන් ජැවීයේ තුවතා ඇති දිවර යාත්‍රාවන් හි ගබඩා තුළට පූරවනු ලැබේ.

කේප් පොන්ඩි වූ කළු ග්ලෝවිසේස්ටර් ජල තීරයේ පිහිටා තිබූ සිය ගණනක් වූ ව්‍යාපාර අතරින් තවත් එක් ව්‍යාපාරයක් පමණක් විය. වරායට පැමිණෙන යාත්‍රා, සිය මුළුන් තොග ගොඩබැමෙන් අනතුරුව රේලය සතියක පමණ කාලය ගත කරන්නේ අවශ්‍ය නඩත්තු කටයුතු සිදුකරමින් සහ රේලය මුහුදු ගමන සඳහා අවශ්‍ය බඩු බාහිරාදිය රස් කරමිනි. තරමක විශාල ප්‍රමාණයේ රේලකට, තත්පර කිහිපයක කාලයක් සඳහා තලපත් බෝට්ටුවක් සම්පූර්ණයෙන්ම ගිලගැනීමට පූඩ්‍රවන. "කිසිම දෙයක් නෑ. සන අන්ධකාර හැර!" - ලින්ඩා ග්‍රින්ලෝ' ඒ ගැන සිය අන්දැකීම් එසේ විස්තර කරන්නේ ය. දරුණු රේල ප්‍රහාරයක් සිදුවන භාතිය පිළිසකර කිරීමට දින ගණනක් හෝ සමහරවිට සති ගණනක් ගතවිය හැකිය. ග්ලෝවිසේස්ටර් මැරින් රේල්වේස් සමාගම, වර්ෂ 1856 දී පමණ සිය ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කළ අනුර ග්ලෝවිසේස්ටර් හි බොහෝමයක් බෝට්ටු අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුවයේ ඔවුන් වෙතිනි. ජලය තුළට විහිදෙන දුම්රිය මාරුගයක් බඳ පිළි දෙකකින් සැදි ව්‍යුහයකට සවිකරන ලද, පිළි මත ගමන් කළහැකි ආකාරයෙන් වානේ රෝලර යෙදු යෝද දැවුම්වා රාමුවක් එහි තිබුණි. රාමුව පිළි ඔස්සේ ජලය තුළට පහත් කිරීමෙන් අනතුරුව බෝට්ටුව එ තුළට ඇතුළේ කරනු ලැබේ. වෙන්හැය සියයක් තරම බරති යාතා ව, රාමුව තුළ මතා කොට ගැට ගැසීමෙන් අනතුරුව දැවුන්ත වානේ දැනිරෝද යාන්ත්‍රණයකට ඇසු අගලක් පමණ සනකම ඇති දම්වැල් දෙපාටක් මගින් රේල් පිළි දෙක මතින් ගොඩබීමට අදිනු ලැබේ. දැනිරෝද යාන්ත්‍රණය සියව්සකට පමණ පෙර තැනුවක් වූ අතර එදා පටන් මේ දක්වා එහි කිසිදු වෙනස්කමක් සිදුකර නොමැත. ඔවුන් සතුව එවැනි පිළි යාන්ත්‍රණ තුනක් වූ අතර ඉන් එකක් ඇතුළේ වරායේ ද, ඉතිරිය රෝකී නොක් වරායේ ද පිහිටා තිබුණි. ඒ අතරින් ගක්තිමත් භාවය අඩුම වූ ඇතුළේ වරායේ වූ පිළි යන්ත්‍රය, මුස්ලිම් ගෘහ නිරමාණ කිල්පීය ලක්ෂණ සහිත ගෙබාල් ආරැක්කු යුගලකින් සමන්වීත වූ, තෙල් සහ ග්‍රීස් වලින් පෙරී ගිය කුඩා බිම් මහලක් තුළට විහිදී ගියේ ය. රෝකී නොක් හි වූ අනෙක් රේල් මාරුග දෙක තිබූ වටපිටාවේ ජනප්‍රිය කළාගාරයන් සහ සංචීරනය සහිත අවන්හල් පිහිටා තිබුණි. සිය ගිම්හාන නිවාස මුලිනුප්‍රටා දැමිය හැකිතරම් ගක්තිමත් යෝද යන්ත්‍රුත් දෙස බලමින්, සංවාරකයේ ප්‍රමෝදයෙන් යුතුව ඔබමාබ ඇවීද ගිය හ.

ඇත්ත්‍රියා ගේල් ද ග්ලෝවිසේස්ටර් මැරින් රේල්වේස් හි ද සුඡ

නඩත්තු කටයුතු වලට බඳුන් වී තිබුණ ද ඇගේ අප්‍රතිච්‍රියා කටයුතු මූලික වශයෙන් සිදු වූයේ වසර 1987 දී ග්‍රෑම් උග්‍රීත්‍යාවේ ගාන්ත මගස්වීන් හි දී ය. ගැලුම් 1900ක ඉන්ධන වැංකි දෙකක් සඳහා ඉඩ ලබාගතු පිණිස, ඇගේ අවර කොටස අමතර අඩු තුනකින් දීර්ස කරන ලදී. ඉදිරිපස වේල්බැක් තව්‍යවත තවත් අඩු නවයක වේදිකා කොටසක් එක් කරගැනීම් අතර බෝට්ටු තව්‍යවත් වම්පස ආරක්ෂක යකඩ වැට උසින් වැඩි කොට අඩු දහඅටක් දක්වා දීර්ස කරන ලදී. එසේ නවීකරණය කරන ලද වේල් බැක් තව්‍යවත මත අමතර ඉන්ධන බැරල් 28ක්, ජල බැරල් 7ක් සහ අසිස් නිපැයුම් යන්තුය ගබඩා කෙරිණි.

එසේ, වානේ, ඉන්ධන සහ යන්තු සූත්‍ර ආදි වශයෙන්, සමස්ථයක් ලෙස මූලු බර රොන් දහයක් පමණ ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් හි ඉදිරිපස කොටසට එක් කරන්නට ඇත. බෝට්ටු තව්‍යවත් සිට අඩු අටක් පමණ ඉහළින් ද ජල මට්ටමේ සිට එ මෙන් ගෙදගුණයක් තරම් උසකින් ද පිහිටන සේ එසේ එකතු කරන ලද අමතර බර මගින් ඇන්ඩ්‍රියා ගේල් හි ගුරුත්ව කේත්තුය ස්වඛ්‍ය වශයෙන් වෙනස් කරන ලදී. ඒ අනුව දැන් ඇයට වඩා වැඩි කිඹුමක් නිමිවනු ඇති අතර දෙපසට පැද්දීම වඩා මන්දගාමී ලෙස සිදුවනු ඇත.

අනෙක් අතට, මේ නිසා ඇයට වරෙකට සති හයක තරම් කාලයක් දියමේ ගතකළ හැකි වනු ඇත. එ හෙයින් සියල්ල කෙළවර, අවසාන බලාපොරොත්තුව වූයේ එය බව කිවහොත් බෝට්ටුවේ කිසිවෙකු රේට විරුද්ධ තොවනු ඇත.